

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — IUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Școala demnității

— Invățăminte din trecut pentru azi și pentru mâine —

Se strică sufletul neamului. Il rod păcate multe. Iar puterea lui de rezistență scade. Se slăbănogeste. Ii lipsește pârghia care l-ar putea smulge din periculoasa moleșire în care tânjește: *un înalt și creștinește înțeles sentiment al demnității*. Tot mai mult pune stăpânire pe el filosofia capului plecat. În loc de o robustă afirmare a drepturilor, preferă târguiala, compromisul, lingușirea. Un val imund de servilism amenință să înec totul.

Lă răscrucea de azi a istoriei noastre, ne-ar putea fi fatal sufletul de slugă care se cultivă aproape sistematic. Trebuie să-l schimbăm neapărat. Neamul nostru trebuie să învețe din nou a umbla cu fruntea ridicată. Să-și cunoască drepturile și să și-le afirme. Să ia pieptuș greul și să disprețuiască târăirea pe brânci. Să iubească drumul drept și să urască cărările șerpuitoare. — E o poruncă de viață și de moarte aceasta.

Școală incomparabilă a demnității a fost în toate vremile, și a rămas până astăzi, Biserica creștină-catolică. Istoria ei întreagă, cu furtunile nenumărate pe care le-a înfruntat, cu cu faptele mărețe pe care le-a săvârșit, nici nu este altceva decât un monument nepieritor și fără seamăn al acestei nobile virtuți.

E și firesc să fie așa. Pentru că „omul” e o creațiune a creștinismului. Înainte de Hristos găsim zei și sclavi, eroi și brute, cetățeni și barbari; dar persoana umană, ca valoare proprie, independentă, anterioară și superioară celorlalte, nu există. Creștinismul l-a făcut fiu al lui Dumnezeu, cu suflet de preț infinit. El l-a pus pe frunte din nou coroana de rege al creațiunii pierdută prin întâiul păcat. Așa a fost eliberat „omul” de sub robia creaturii. De atunci omul nu trebuie să mai cadă în genunchi în fața omului, care îi e frate.

Prin puterea acestei învățături s'au ridicat cei 12 pescari din Galilea, ca un munte gigantic, în fața legiunilor romane și în fața filozofilor materiei. Și au biruit. — Ioan Chrysozom, cu prețul morții în exil, scoate biruitor adevărul față de brutalitatea imperială a Eudoxiei. — Cu riscul vieții, apărând dreptatea, Ambroziu din Milano strigă în fața lumii: Imperator intra Ecclesiam et non supra Ecclesiam est! — Papa Martin I (648—655) osândește și Ektesis-ul împăratului Heraclius și Typus-ul lui Constans, cu toate că îl așteaptă lanțuri, exilul în Crimeea și moartea crâncenă a foamei.

Dar la ce am mai spori exemplele? Toate paginile istoriei de două ori milenare a Bisericii lui Hristos sunt o apoteoză extraordinară a demnității, a intransigenței, a drumului drept, din care nici o primejdie și nici o amăgire n'a reușit să abată pe moștenitorii apostolilor!

Acest spirit l-a primit zestre și Biserica noastră românească unită cu Roma. De două veacuri trăiește din puterea lui. Nici odată, în fața nici unei furtuni, n'a lăsat să-i cadă din mână făclia lui mântuitoare.

Mucenicul Inochentie stă 24 de ani în exil la Roma, fiindcă pretinde dela toți, împărați și și Papi, respectarea drepturilor nației și Bisericii sale; și nu vrea să accepte pe teologul iezuit, a cărui prezență la curtea vlădicească era o știrbire de prestigiu a vlădicului și o armă periculoasă de propagandă în mâinile dușmanilor unirii. — La fel, și din aceeași pricină, P. P. Aaron a rezistat doi ani și jumătate tuturor presiunilor Curții din Viena; și nici intervenția personală a Papei Benedict XIV-lea n'a reușit să-l înmoaie, până nu i-s'a dat certitudinea că „teologul iezuit” nu va fi plătit de episcopie și nu va avea nici un amestec în treburile bisericii, mărginindu-se exclusiv la atâta: să răspundă când va fi întrebat.

Dar pe planul vieții naționale? Din ce pagini de epopee incomparabilă e țesută povestea celor 200 de ani a existenței noastre!

La 1791 preoțimea a fost convocată la Blaj, ca să facă jurământ de fidelitate față de noul împărat Leopold II și să jure pe constituția Ardealului. Primul jurământ îl fac preoții; pe al doilea îl refuză, fiindcă acea constituție e potrivnică dreptului națiunii române. Erau niște bieți preoți, săraci și fără carte multă, aceea, cari au avut tăria acestui gest de curaj unic, extraordinar. — Dar școlile Blajului! Ce n'a încercat Budapesta pentru a introduce în ele limba de propunere maghiară! Cu câtă dârzenie, cu cât sacrificiu eroic au fost salvate pentru neam! La fel toată rețeaua de școli confessionale presărate pe toate satele Ardealului — Dar gestul suveran al lui Moldovănuș, care a salutat românește pe ministrul instrucțiunii lankovits, „pentruca să audă și d. ministru cât de frumos sună dulcea noastră limbă românească”!

Contra voinței guvernului dela Budapesta a fost ales mitropolit Victor Mihail de Apșa. Trei ani n'a fost confirmat, pentru un bagatel, o „nevinovată” declarație, că nu va face politica partidului național-român. Mitropolitul a refuzat categoric. A dat în schimb un memoriu tot așa de categoric: deși neînscris în nici un partid, el are datorita sfântă de-a apăra drepturile națiunii și Bisericii sale! — Tot contra Budapestei a fost ales mitropolit răposatul Vasile Săcliu. Și când? În mijlocul urgiei războiului mondial!

Iată câteva, abia câteva fapte, aruncate pe hârtie în fuga condeiului, din cele multe, nenumărate câte le cuprinde tezaurul istoriei noastre. Nu putem continua. Nu-i loc; și nu-i nevoie. Fiecare din ele e suficientă, și singură,

pentru a vădi spiritul din care e plămădită Biserica noastră, spiritul Blajului nostru. Totdeauna și față de toți: *adevărul și dreptatea spuse pe față, fără târguială, fără frică, fără calcul*. Bărbătește. În chip firesc, ca o datorie elementară. Ca să arate tuturor generațiilor drumul înălțării: drumul drept, fruntea ridicată, curajul, desinteresarea.

Din porunca lui Dumnezeu și spre binele neamului nostru, care de acest duh are nevoie spre a se izbăvi din moartea în care se sbate, Blajul va merge și de-acum înainte pe același drum cunoscut din străbuni: pe drumul demnității. Nu-i putere în lume care să-l abată din el. Totdeauna și față de oricine își va apăra drepturile și dreptatea, cu orice riscuri și cu orice sacrificii. În istoria lui de 200 de ani nu se găsește nici o pată de lașitate, de târguială, de compromisuri. Nu se va găsi nici în viitor. E bine s'o știe toți pe cari îl privește:

Blajul poate fi zdrobit — dar nu poate fi îngenunchiat! De nimeni! — Niciodată!

Congresul Agrului Iugojan. Agra-le-parhiei Lugoj și-a ținut congresul anual la Oravița, în ziua ss. apostoli Petru și Pavel. Atât prin numărul mare al participanților, cât și prin înălțimea discuțiilor urmate, congresul a căpătat caracterul unei festivități din cele mai alese și mai reușite.

Ziua a început cu o solemnă *liturghie arhierescă*, celebrată de P. S. Saep. Al. Nicolescu, în strălucit sobor de preoți. — A urmat apoi, în sala mare a teatrului orașenesc, tlixită de lumea multă și aleasă a fruntașilor agrării din întreaga eparhie, *ședința festivă a congresului*. După ce președintele Dr. V. Bârlea a deschis adunarea, salutând pe cei prezenți și în chip deosebit pe reprezentanții bisericii ortodoxe, au mai luat cuvântul dd. *Bolboca*, preș. Agrului local; protoereul *Muste* (bis. ort.); prot. *Eugelbrecht* (reuniunile catolice); Dr. *Cormeanu* (din partea For-ului); Dr. *Carabaș*, primarul orașului; d. *Borlovan*; colonel *Constantinescu*; dna *Olga Vicaș*, președinta reuniunii femellor unite, Arad; dna *Mengyuca*, președinta reuniunii femellor ort. din loc; prof. *Rusmir*, preș. „Astrel”; prof. *Moga*, (în numele școlii, care trebuie să revină la biserică). A vorbit apoi, sugestiv și captivant, pâr. ep. *Nicolescu*, stăruind pentru punerea în activitate vie a tuturor energiilor spirituale, azi adormite, ale neamului nostru. Noua trinitate: Agra, For, Astru, au acest rol admirabil, de-a fi vestitoarele invierii. Congresele Agrului, ținute pe rând în diferite orașe ale țării, marchează tot atâtea etape glorioase pentru realizarea idealului creștin.

După saluturi, se fac dările de seamă statutare, în cari se recapitulază viața de un an a organizației. Raportul general al Agrului îl prezintă secretarul, pâr. Dr. *Raștu*, iar pe cel al reuniunii eparhiale a femellor dș.

Muntean. Se dau cuvenitele descărcări de gestiune. — Urmează o prea frumoasă conferință a dlui Dr. Stoian, vprez. Agru local, care vorbește despre „Rolul bisericii rom. unite în deșteptarea sentimentului național”, rol recunoscut de întreaga pleiadă a cărturarilor de seamă ai neamului nostru. — De încheiere s'a votat, cu unanimitate însuflețită, o moțiune cuprinzând principalele doleanțe și desiderate ale congresului: situația de inferioritate în Stat a Bisericii noastre, reducerea orelor de religie în școli, aducerea în față a osemintelor vlădicului mucenic Inochetie Klein, etc.

Ce ne lipsește?

Răspunsul cel mai potrivit ar fi tot o întrebare: Ce nu ne lipsește?!

Din cele multe încreștăm pe cele mai arzătoare:

1. Vigoarea unui neam atârână dela puterea fizică și morală a indivizilor. La noi mor aproape mai mulți decât se nasc. Iar ceea ce a rămas pe urma războiului distrug concubinajele, divorțurile și oprirea artificială a nașterii de copii, cum se practică în Banat. Salvarea? O bine susținută și bine organizată *ofensivă sanitară și morală*. — Canoștințe și asistență sanitară serioasă la sate, precum și operă caritativă intensă. Preoții și învățătorii, pregătiți bine și în domeniul acesta, să muncească în acord cu medicii, cu toți fruntașii satelor, cu cel mai destoinic agenți sanitari, etc. O mică farmacie, spre a se da primele ajutoare, e o necesitate elementară pentru fiecare comună. Exemplul ni-l dau Sașii și Evreii.

Sănătatea fizică însă e strâns legată de *viața sufletească a individului*. Aceasta mai ales reclamă munca tuturor celor pricepuți. Conferințe, proiecțiuni, expoziții de copii, alimentarea organizată a celor lipsiți ajută mult la îndreptarea răului.

Diferitele asociațiuni religioase și culturale, în primul rând Reuniunile de femei sunt

chemate la o mare contribuție în munca de înălțare sufletească a satului. Străduințele lor vor da roade cu atât mai bogate, cu cât acțiunea de luminare a minților va fi secundată și de o operă caritativă și de asistență socială desinteresată și efectivă.

Prin această activitate de ajutorare a mizeriei trupezii și de luminare a minții, se pun tot odată pietri de temelie și pentru *ridicarea nivelului vieții morale* a poporului. Și acesta e lucrul principal. Aceasta e suprema problemă și suprema datorie. Ea apasă în primul rând, firește, pe umerii preotului. Ca s'o poată împlini bine, trebuiesc îndreptate o seamă de lucruri, cari deasemenea ne cam lipsesc.

2. După război a scăzut simțitor autoritatea preotului. Constatăm simplu, fără să căutăm vina. Fapt e însă că în preză, pe stradă, în tren, autobuze: glumele ca și privirile piezișe se fac tot pe contul popii. Așa cu greu se va putea munci cu rod. Trebuie să muncim cu toate puterile pentru a recăștiga pozițiile pierdute, întregul prestigiu și respect de altă dată. — Situația nu-l tocmai disperată. Poporul ascultă și astăzi dacă are în frunte un comandant *hotărât, altruist și pilduitor*. E vorbă de ridicarea unei biserici, reparaturi, asociații caritative? Credincioșii jertesc bucuros, când preotul le dă exemplu cu totul desiteresat! Cuvintele pline de respect față de toți credincioșii, dragostea creștină față de cel mai nevolăș, precum și abținerea dela tot ce ne-ar putea scadea prestigiul, ne vor readuce autoritatea și dragostea care în trecut a fost un titlu de glorie pentru preotul român unit.

3. Mai mult pare că *lipsește solidaritatea între preoți*. Pacea atât de des pomenită de slujitorii altarelor la sf. liturghie trebuie să se sălășluiească mai întâi în sufletele lor. Ca exemplu de solidaritate ne servește dăscălimă atâ în cercurile culturale, cât și adunările județene și chiar regionale! Se discută cu atâta interes și la nivel chestiuni profesionale, de propășire a învățământului, de o

influență tot mai accentuată în viața de viață pe toate terenele.

Cât bine și folos ar putea aduce societății, credincioșilor și parohiilor o activitate bineorganizată, bazată numai pe dragoste și respectul reciproc spre a face tot binele, ce putem face! Solidaritatea apără tagma și pe membrii ei de orice amestec străin, ce le-ar împiedeca în ridicarea masselor; numai dacă batjocura, ironia și calomniile nu-și vor face cuib în sufletele celor cari activează. Spiritul de solidaritate nu e stânjinit prin o critică făcută din dragoste și cu scopul de-a se obține un rezultat mai mare. Inșă o independență prea mare și o activitate izolată nu ne dau roadele unei activități comune. Cuvintele lui Isua: „unde sunt 2 sau 3 adunați întru numele meu”, spun totul.

4 *Apropierea tineretului* prin încadrarea lui în diferitele asociații religio-culturale încă umple un mare gol, ce se va resimți în direcție națională și chiar politică.

Când vom fi solidari și ne vom păstra autoritatea, coborîndu-ne cât mai des în mijlocul credincioșilor spre a-i ajuta în toate lipsurile lor fie chiar și fizice, atunci vorba lui Petru Rareș: „Vom fi iarăși ce am fost și mai mult decât atâta”!

Leonte Oprea

Pelerinajul dela Bixad. În ziua ap. Petru și Pavel, cucernicul locaș de rugă al Părinților dela Bixad își prăznuiește hramul. An de an îl cercetează, din acest prilej, cete mari de pelerini pioși din toată regiunea.

Și anul acesta serbările, desfășurate sub conducerea Preasf. Alexandru al Maramureșului, au fost impunătoare. Au luat parte la ele peste 9.000 credincioși, veniți din depărtări considerabile, de multe zecl și chiar de mai multe sute Km.; cum sunt, de ex. cel din Ghimeșfăget. Au fost și frați din Cehoslovacia, peste 800 la număr. Toți s'au întors la casele lor, dela acest locaș de odihnă și învoire sufletească, încărcăți de multe daruri spirituale. Nu vor uita, în deoseb, cuvintele calde pe care le-a sămănat în inimi Păstorul mare.

□ □ Foiața „Unirii” □ □

La chestiunea organizării clerului

Material documentar

3)

Comunicat de: Dr. N. Brînzeu

b) *Germania*; societatea „Pax”, cu 13.836 membri, după ce arată starea ei materială în urma operațiilor de împrumuturi, ajutoare și asigurări ce le face, își încheie raportul cu următoarele constatări: „Cumcă societatea și în anul trecut a răspuns datorilor ce îi încumbă, o dovedesc puținele lucruri expuse mai sus, — anume că societatea a dat sfat și ajutor membrilor în chestiunile de drept civil și în cele economice, a apărat onoarea membrilor, a sprijinit și întemeiat institutul de caritate și bunăstare socială, și a dat clerului ajutor și ocrotire mai ales la nevoile materiale.

Rămâne să ne aducem aminte cu recunoștință de protecțiunea dată societății noastre atât de ceilalți ierarhi ai Germaniei, cât de Eminentismul protector Card. Carol Iosif Schulte, arhiepiscop de Colonia...”

Diecezele din *Bavaria*, opt la rând, dela anul 1919 fiecare își are asociația ei, cari toate laolaltă formează o federală cu numirea „Klerusverband” sau „Confoederatio clerici” sau „Landesverband der Diözesanprelstervereine Bayerns” = Confoederatio universalis qua in-

ter se coheret unio nes dioeceseanae sacerdotum Bavariae”. Această confederațiune generală (Klerusverband) urmărește scopuri ideale, scopurile materiale le urmărește o altă federală: „Liga” sau asociația economică (Wirtschaftsverband) a clerului; ambele asociații sunt într'o legătură strânsă.

Asociațiile diecezane ale clerului, unite în confederațiune, au întemeiat oarecari opere comune, ca organul săptămânal (Klerusblatt) și Secretariatul general.

„Nu se cere taxă anuală specială. Se calculează la abonamentul anual al gazetei „Klerusblatt”, care e de 15,20 Mărci; din care 1,50 se predă asociației diecezane pentru fiecare membru. Președinții asociațiilor locale (Bezirksgruppen) pregătesc anual lista acelor cari sunt abonați la „Klerusblatt”. Din această listă se vede, cine sunt înscriși la confederațiunea generală. După această listă se calculează taxele ce sunt a se plăti la asociația diecezanală. Cel scris în listă se vor putea bucura de binefacerile confederațiunii generale, fără să plătească vre-o taxă specială. Venitele ce provin din gazeta „Klerusblatt” ajung pen-susținerea operelor și plățile altor fel de cheltuieli ale confederațiunii și ale asociațiilor diecezane. Ba cheltuielile anuale sunt mai mici decât venitele, fiindcă ceva câștig este și din Gazeta Parohială (Pfarramblatt) și din scoaterea unor cărți.

La Muenchen este un preot ce poartă slujba principală de secretar. Atribuțiile se-

cretarului sunt: *a răspunde* la întrebările ce i-se pun în chestiuni dubioase, mai ales în materie de drept și de legi. Dacă împrejurările o cer, chestiunile juridice se rezolvă în scris de către luriști pricepuți; — *a apăra* pe preoții membri ai confederației împotriva injuriilor suferite și a-le susține cauza în fața judecătoriei civile. Cheltuielile ce provin de aici se suportă jumătate de către confederațiune, jumătate de către asociația diecezanală. Câteodată are să plătească o parte din cheltuieli și preotul a cărui cauză se susține. În anul 1930 au fost 74 asemenea cauze, în anul 1931: 37, — *a cerceta* organele de publicitate dacă publică ceva împotriva religiei, a aduce asemenea cauze în organele catolice, a îndrepta și combate erorile și calomniile, câteodată a face ca și prin acțiune în justiție să se pedepsească cei răutăcioși; *a ajuta* atât materialicește cât și moralicește pe preoții săraci mai ales pe cei răătăcitori și abătăți dela calea dreaptă. Ajutoarele necesare se adună prin colectă benevolă. Se primesc bucuros ajutoare prin legate pioase.

Secțiunea literară se găsește la Eyalet în casa proprie... (Omitem din raport partea privitoare la viața publică a țării, fiindcă de atunci în Germania situația internă mult s'a schimbat).

Să trecem la asociația economică a clerului din *Bavaria* numită „Liga”. Scopul ei e multiplu. Pe ea o privește tot ce ține de împrumuturi, depuneri cu camătă, hărțile de va-

Preasf. Alexandru. La Paraclisul din preluă le-a arătat marea primejdie a zilelor noastre: „ne piere neamul”; iar la liturghia zilei de sâmbătoare le-a vorbit despre credința tare pe care trebuie să o avem în zile de încercare și pentru care ne rugăm în Biserică: „Petre, piatra credinței și Pavele, lauda a toată lumea, dela Roma împreună venind, întăriți-ne pe noi”.

Fie ca sămânța sfântă risipită la acest praznic luminat să dea rod cu sutele!

Apostol de pe locomotivă. Anul acesta a trecut la cele veșnice umilul cetățean *David I. Daze* din Statele Unite. N'a făcut mare șgomot cât a trăit. Și totuși moartea sa a prilejuit valorosului organ de publicitate *America* (1. II. 36) o seamă de reflexii ce scot din comun această viață pilduitoare.

Apostolla, — unică în felul său — și-o începe în 1883. Ca mecanic-asistent pe linia de cale ferată Texas-California a'a informat și a aflat că în lungul acestei linii se află o mulțime de căminuri familiare de o credință cu dânsul. Dar n'aveau nici o bisericuță, cât de modestă. Și rar se întâmpla să se abată pe-acolo față bisericească, să împărtășiască învățătură creștină sănătoasă.

Lipsei acestora s'a gândit să-i facă dânsul față pe cât i-se putea. S'a abonat deci la mai multe gazete bune și de câte ori era în cursă de serviciu, îndată ce se apropia de câte o casă în care știa că se află catolici, sirena locomotivei șulera cu înțeles și tipăritura bună se strecura, în răstimpuri, în mâinile de prieteni dornici de slovă creștină. Dar pentru cât bun e pe lume nu l-ar fi scăpat din mână o tipăritură, dacă n'ar fi trecut dela el deadreptul la persoană vrednică de cinstea ce înțelegea el să facă.

În felul acesta a răspândit, până la moartea sa, mil și mil de kilograme de lectură selectă din punct de vedere moral și doctrinar. Stăruințelor lui este a se mulțumi înființarea Biroului pentru distribuirea tipăriturii catolice în Los Angeles, în fruntea căruia a stat cu cinste ani îndelungași. Intr'aceia și-a ținut bu-

loare, schimbarea, păstrarea lor. Mai vin asigurările de tot felul, administrarea pământurilor ce constituie sesile parohiale, multe opere de binefacere.

„Dacă, iubite cetitor, vrei să cunoști felul de a lucra al Ligii, vino te rog cu mine la Muenchen în Bavaria de sud sau la Grasburg (Herbipollis) în Bavaria de nord sau la Ratisbona în Bavaria centrală. Mai ales în Ratisbona, care este sediul principal al Ligii, vei vedea felul ei de a lucra. Vei vedea în Minoritenweg 9 edificiul propriu al Ligii, mare, înalt, larg. În parter de a dreapta se face așa numita Widdumsadministration, adică administrarea pământurilor date în folosința beneficilor parohiale. Preotul din cura animarum de cele mai multeori întâmpină mari dificultăți la buna arendare a pământurilor. Și ceace e de mai mare importanță, la încasarea arenzilor anuale. Aceste afaceri neplăcute, cu învoirea puterii atât civile cât și eclesiastice, le lasă pe seama acestui oficiu administrativ.

În parter la stânga apare inscripția: *Cassa*. Aici vin aproape zilnic celce depun economiile lor la Ligă, preoți sau mireni, bărbați sau femei, în primul rând însă preoții înscriși la federație. Aici și în camerele învecinate se găsesc de vânzare feloane, patrafire, săculețe („bursă” pentru purtarea s. Cuminecături) potire, ostensorii, ciborii și altele de acest fel, pregătite chiar în fabrica Ligii. Căci societatea noastră are o mică fabrică, cu un lucrător, care produce candelă. Este apoi o fabrică mare, oarecândva proprietatea familiei

nul nărav de mai de mult: săptămânal expedi, pe speșele sale, pest 600 de zăre la fel de fel de adrese. Iar când avea răgaz se abătea pe la bisericile parohiale să vadă cum trec tipăriturile trimise pentru dulăploarele de pela biserică. — Pentru ostensilele sale n'a luat nici când nici un fel de remunerație.

Acum doarme somnul dreptilor. Pentru sufletul său se roagă o fiică monahie dominicană; un fiu călugăr jezuit și multă-multă altă lume, care nu-l va uita niciodată.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. *Ordinariat al Clujului* a numit pe pâr. *Toma Bulea* din Rusul de jos paroh la Sohodol, detașându-l de preot II la Beclean; iar pe nouhirotonitul pâr. *Augustin Pop* l-a numit adm. parohial la Dretea (tr. Huedin).

Enciclică papală despre cinematograf. *«Osservatore Romano»* din 3. VII. publică o nouă scrisoare enciclică a Sfântului Părinte. Ea începe cu cuvintele *«VIGILANTIA CURA»* și se ocupă de înălțarea morală și misiunea educativă a cinematografului. *«Problemă de uriașă însemnătate și de acută actualitate, ea nu putea fi trecută cu vederea de către PIUS XI, providențialul «om modern», care stăpânește în chip genial toată frământarea socială și tot sbuciumul vremilor noastre. — Documentul papal este însă mult prea important decât să nu trebuiască cercetat mai deaproape. Vom reveni!»*

Patriarhul Miron în Anglia. S. Sa Patriarhul Miron, însoțit de un mănunchiu de preoți, se găsește în London. Rostul acestei călătorii este de a strânge și mai mult legăturile dintre ortodoxia românească și anglicanism. Lucru de care anglicanii numai bucura se pot, ei neavând nimic de pierdut din așa însoțire, după ce au pierdut din credință tocmai esențialul: dogmele. În astfel de condițiuni, în singurul fel cum pot ei să înțeleagă lucrurile, nici nu-i greu să se facă o înfrățire. Archiepis-

Brandner, în specialitatea metalică, din care au ieșit și ies încă, în cele mai multe părți ale Europei și Americii, ba și în Elveția, aspersorii, cădelnițe, ostensorii, potire și alte vase sacre, confecționate câte odată cu multă artă. Este și o altă fabrică a Ligii, în care se confecționează odăjdii preoțești, adesea foarte prețioase.

S'au introdus acest fel de afaceri pe timpul așa numitei „inflațiuni” nenorocite. Pe vremea aceea, asemenea lucruri nici cu preț mare nu se puteau cumpăra, de altă parte era nevoie ca banii primiți să se păstreze oarecum în valoare stabilă. Dar această neguțătorie se restrânge la câteva lucruri necesare serviciului divin, de altă parte se reduce din an în an, ca negustorii laici să nu aibă motiv de a învinul pe preoți că le iau câștigul și le fac pagubă...

Urcând dela parter în etajele superioare, la dreapta citim „Contabilitate”, la stânga „Asigurări”, la mijloc „Direcțiunea”. Trecând din cameră în cameră, auzim mașinile de scris, vedem atâta lume ocupată cu diferite lucruri. În total sunt în serviciul Ligii la sediul principal dela Ratisbona și la ambele sucursale peste 60 de persoane, între cari 4 preoți. Că ce muncă săvârșesc și ce produc, se poate vedea din bilanțul macar al unui an. (Urmează bilanțul anului 1931, cu un total la active de Mărci 9.498.395).

(Va urma).

copul anglican de Canterbury a și spus-o: „Deosebrile de dogme nu împiedecă înfrățirea creștinească”. Firește, dacă dogmele nu împiedecă, apoi nu mai rămâne nici o piedecă. Decât, nu știm dacă poate primi ortodoxia acest schimb! — Decât să treacă o mare, pe care furtuna e aproape permanentă, nu era mai simplu să fi făcut Patriarhul Miron o vizită la Roma? E mult mai aproape și drumul mult mai drept. Nu-s mări despărțitoare, ci doar câteva șuvițe de apă! — Și-l asigurăm pe S. Sa, că Papa Pius XI nu mănâncă oameni. Toți cari l-au văzut — între ei mulți ortodocși — spun chiar că-i foarte amabil. De ce, la întoarcere măcar, nu i-ar face delegația românească o vizită? Că, ori-cum, creștin este și el. Cel puțin atâta cât anglicanii — protestanții!

Papa la Castel Gandolfo. Marți, în 30 Iunie, Sfântul Părinte Papa Pius XI. a părăsit Vaticanul și a trecut la vila pontificală din Castel-Gandolfo. Aici este, precum se știe, reședința de vară a Pontificelui, care va rămânea în acest locaș încântător până la toamnă.

Noul conducător al congregațiunii orientale. Se știe că sacra Congregațiune care cârmuiește bisericile orientale unite cu Roma are de Prefect pe Pontificelul însuși. Conducerea efectivă însă o are, firește, și aici un cardinal. Și anume: cardinalul secretar. Deodată cu numirea noilor cardinali, de care am vorbit, Sfântul Părinte a binevoit a încredința această înaltă slujbă E. Sale card. *Eugen Tisserant*, care prin pregătirea și cunoștințele sale adânci în acest domeniu, este cât se poate de potrivit pentru a sta în fruntea congregațiunii.

Invenția unui preot de-al nostru în America. Citim în *«America»* (28. 5. 36), că pâr. *Liviu V. Fogaș*, parohul bisericii noastre din Detroit, și-a brevetat de curând o invenție pe cât de ingenioasă pe atât de folositoare. — Automobilele produc un gaz periculos: carbon monoxid, care, în loc închis, cauzează moarte. Un mic aparat, născocit acum de pâr. Fogaș, înlătură acest efect al gazului, făcându-l cu totul inofensiv. Pentru invenția sa, pâr. Fogaș — care mai are și altele, ce se vor ști cu vremea — a fost viu felicitat. Il felicităm și noi!

Clerul francez și politica. *«La Croix»* publică o rezoluție aprobată de Cardinalii și episcopii Franței privind activitatea politică a clerului. În înțelesul ei, clerul se va abține de a face parte din partide și ligi politice. Catolicii sunt datori a menține întreaga *«Acțiune catolică»* deasupra partidelor și să nu o amestece în propaganda lor politică. În biserici vor fi admise numai steagurile naționale și drapelele asociațiilor catolice confesionale.

Locale. Dumineca viitoare, a VI-a după Rusalii, va predica în catedrală pâr. *Teodor Megieșan*, profesor al școlii normale de băieți.

— Ca și în anii trecuți, funcționează și acum la Blaj o comisie de bacalaureat. Ea este prezidată de dl Sever Pop, dela universitatea din Cluj (l. română), având ca membri pe dd. profesori: Iulian Stănescu, (l. franceză); Ioan Popa, (Istorie-dreptul); C. Antonescu, (Geografia); I. Patraulea, (filozofia); V. Bichigean, (l. latină); Dra M. Ștefănescu, (șt. naturale); Ilie Marinca, (matem.); C. Predețeanu, (șt. fizico-chimice). Secretarul comisiei: Pompei Bârlea. — S'au prezentat 95 candidați dela liceele: băieți și fete Blaj, *«Timotei Cipariu»* Dumbrăveni, *«Principele Nicolae»* Sighișoara și *«Ep. Teutsch»*, luteran, Sighișoara. — Au reușit la lucrările scrise 73; au căzut 22.

Se transformă plața San-Pietro din Roma. Duminecă, în 28 Iunie, Sfântul Părinte a primit în audiență pe guvernatorul Romei, G. Bottai, venit din încredințarea d. Mussolini să ceară aprobarea preafinală pentru noile proiecte de sistemizare a zonei *«burgu-*

